

Gen. Jaruzelski w dziennikach
prof. Andrzeja Walickiego

Dr Mariusz Sawa
Zwolniony z IPN za rzetelność

Dr Wojciech Wilk
W Iraku działy się rzeczy straszne

Hanna Stolińska
Superżywność na odporność

Jak zmieniło życie Polaków?

500+

HIT czy KIT?

ISSN: 1509-3115 Indeks: 353299

9 771509 311102

COLLEGIUM
NOBILIUM
TEATR

AUTORKA:
OLGA TOKARCZUK

ADAPTACJA:
ANNA S

RAW
NINE C

TEATR COLLEGIUM NOBILIUM JUŻ OTWARTY!

WWW.TCN.AT.EDU.PL
UL. MIODOWA 22/24, WARSZAWA

tyc
yp.

Z DEBSKI
A CZUPR
orki: NA
L. JAGC
KI, JU

KULTURA
DOSTĘPNA

naszemiast

partnerstwo medialne

eBilet.pl

ADOSTONY

AEDYGRAŁ REPERTORIUM REZYDERNI

WIKELA

REDITH

ANNA MA

K PELLEGRINARZ SŁODC

W

TYL, SRAUB

Wiarygodni na opak

Maszerują. Szeroką ławą dziarsko maszerują w orkiestrze pod batutą Kaczyńskiego. Orkiestra co prawda ciągle fałszuje, ale dyrygent ma swoje sposoby, by ją jakoś trzymać w kupie. A przy tym sprytnie dba, by mu nie uciekła widownia. Co nie jest aż tak trudne, bo niemrawa opozycja trwa w jakimś paraliżu i niemocy.

Obraz, jaki najczęściej oglądają Polacy, wypełniony jest konsekwentną propagandą mediów rządowych, powtarzających, i to po wielokroć, tylko to, co tej władzy jest na rękę. Pisowskie media wspiera chór tysięcy beneficjentów rządzącej prawicy. Jedni i drudzy mają osobisty interes w tym, by nikt im nie zatrzasnął drzwi do kasy. Posad, które dostali po kumotersku, będą bronili na wszelkie możliwe sposoby. I dopóki są częścią posłusznego i zdyscyplinowanej armii, odspawanie ich od stołków będzie trudne.

Najstabszą stroną tych kadr, oprócz rażącej niekompetencji, jest równa tym brakom arogancja, z jaką traktują wszystkich, którzy nie należą do układu i nie popierają PiS. Ale że jest to matematyczna większość, moment, w którym jej cierpliwość się skończy, może być całkiem bliski.

Dobrze, że wreszcie pieniądze popłyną do tych, którzy materialnie są pod kreską. Wyższa kwota wolna od podatku po sześciu latach rządów PiS nie jest żadną łaską. W tej sprawie gorzej w Europie nie ma już nikt. Dodatkowe środki

dla rodzin, ujęte w nowym programie wyborczym PiS, są w większości krajów Unii od dawna. Dobrze więc, że zaczynamy równać choćby do tych, którzy też są bliżej końca. Podobnie jest ze zniesieniem opodatkowania najniższych emerytur.

Za to, że prawica dojrzała do realizacji starych programów lewicy, należy się rządzącym plus.

Ale na to, co chcą zrobić z edukacją, nie ma zgody. Zamiast poprawy jakości kształcenia szykują nam marsz do tyłu. Ta ekipa, z Morawieckim i Czarnkiem na czele, nie widzi dość oczywistego związku między wiedzą, kreatywnością, otwartością i umiejętnością współpracy między ludźmi a przyszłością Polski. A przecież inwestowanie w ludzi to najlepszy kapitał i najkrótsza droga do realizowania ambitnych pomysłów.

Tym, co od razu stawia pod wielkim znakiem zapytania wiarygodność twórców Polskiego Ładu, jest stek kłamstw, jakimi opisują wszystko, co było przed obecnymi rządami. Po tylu bredniach niczego mądrego nie warto się spodziewać.

Na cmentarzu Wilanowskim pożegnaliśmy **Andrzeja Kratiuka**. Przyjaciela naszej redakcji. Mądrego, dobrego i bezinteresownego człowieka. Bardzo nam pomagał.

Andrzeju, nie zapomnimy.

BAKOWSKI

PRZEDSPRZEDAŻ

KUP E-BOOK
W SPECJALNEJ CENIE
~~29,90 zł~~ 19,90 zł

ZAPISZ SIĘ
DO NEWSLETTERA,
OTRZYMASZ
FRAGMENT KSIĄŻKI

www.sklep.tygodnikprzeglad.pl

CYTATY

RADEK RAK, pisarz

W połowie XIX w. dla wszystkich było oczywiste, że chłop to zwierzę, które pracuje w polu, żeby pan mógł żyć jak człowiek.
„Tygodnik Powszechny”

KS. PROF. ALFRED WIERZBICKI, etyk i teolog, KUL

Duża część biskupów myśli tak jak ojciec Rydzyk.
„Polityka”

W NUMERZE

KRAJ

- 8 Nikt ci tyle nie da, ile Morawiecki obieca**
Pisowskie zapowiedzi a rzeczywistość
- 12 500+ hit czy kit?**
Jak zmieniło życie Polaków
- 18 Zmęczeni zdalnym studiowaniem**
Porażki uczelni online
- 21 To była ucieczka**
– rozmowa z dr. Wojciechem Wilkiem
- 54 Kasia: samotna dziewczyna**
– rozmowa z Moniką Całkiewicz

SYLWETKI

- 26 Prof. Walicki o generale Jaruzelskim**
Odpowiedzialność Generała, małość polityków prawicy

HISTORIA

- 28 Konflikt pamięci**
– rozmowa z dr. Mariuszem Sawą

ZAGRANICA

- 32 Manifestacje od Stambułu po Londyn**
Izraelsko-palestyński konflikt dzieli Europę
- 34 Jak zamknąć Indie**
Pandemiczna tragedia subkontynentu
- 36 Londyn w rękach lewicy**
Nowa kadencja burmistrza Sadiq Khana
- 40 U progu wojny o wodę**
Spór Egiptu, Sudanu i Etiopii

ZDROWIE

- 42 Superżywność**
– rozmowa z dr Hanną Stolińską

KULTURA

- 45 Kulturalia**
- 46 Dziewczyna szatana**
Malv Miel – artystka niepokorna
- 48 Miejsce krytyków zajęli influencerzy**
– rozmowa z Pietrem Marcellem
- 66 Krzysztof M. Bednarski.**
Symbole życia po śmierci

ZWIERZĘTA

- 50 Złota, Źródlak i reszta**
Pogotowie dla jeży
- 53 Zwierzęta na tropie COVID-19**
Czy mogą zastąpić testy?

TECHNOLOGIE

- 58 Powrót do lotów**
Katastrofy promów kosmicznych

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Wiarygodni na opak
- 17 Jan Widacki**
Nowy ład opozycji
- 25 Andrzej Romanowski**
Dziedzictwo Komuny
- 31 Roman Kurkiewicz**
Mamy marzenia:
batożenie, dożywocie, śmierć
- 39 Tomasz Jastrun**
Polski nieład

32
ZAGRANICA

JAK ZAMKNAĆ INDIE

Pandemiczna tragedia subkontynentu

42
ZDROWIE

SUPERŻYWNOSĆ
– rozmowa
z dr Hanną Stolińską

50
ZWIERZĘTA

ZŁOTA, ŹRÓDLAK I RESZTA

Pogotowie dla jeży

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. SHUTTERSTOCK

✉ TRUCIECIEL Z POLANICY-ZDROJU

Piszę do czytelników PRZEGLĄDU, a szczególnie do ministra Dworczyka, którego, choć pewnie czytelnikiem PRZEGLĄDU nie jest, sprawa dotyczy równie mocno jak wszystkich. Czyste powietrze! Jestem obecnie podopieczną Centrum Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Polanicy-Zdroju. Nie wiem, ile czasu mi zostało, ale chcę bronić świata i jego maleńkiego skrawka. Miejsce, które chcę panu ministrowi pokazać, to skrawek ziemi w Polanicy-Zdroju. Jest pan postem z Dolnego Śląska. Proszę obejrzyć piękną posesję przy ul. Żeromskiego 24, ukrytą wśród zieleni. W tym sielankowym zakątku dobrze się ma zatrulnia powietrza. Codziennie wieczorem z komina willi buchają kłęby duszących dymów. Właściciel domu, którym jest policjant, o czym wiedzą mieszkańcy Polanicy, spala jakieś zjadliwe, trujące odpady i śmieci. Wszyscy z okolicy znają truciciela. Ale po kilku próbach interwencji nikt już nie podejmuje żadnych kroków w celu zlikwidowania małego „otwartego krematorium”. Polanica to niewielka miejscowość, a przestępcza działalność, o której piszę, trwa, bo tu – jak wszędzie w Polsce – ważniejsi są kumple niż prawo.

Te małe spalarnie są postaćmi śmierci. Trzeba z nimi walczyć. Faktycznie, a nie tylko wystąpieniami, powoływaniem nowych instytucji, drukowaniem kolejnych plakatów.

Ludzie, patrzcie, co palą wasi sąsiedzi, i pamiętajcie, że trucizny nie ulatują w nicość, ale pozostają w płucach naszych i naszych dzieci. Panie ministrze, niech pan podejmie jakieś działania. My, staruszkowie, będziemy umierali przez te trucizny, które dobrze się mają pod ochroną

policji. Zatruwani odchodzimy powoli, ale wybory zbliżają się szybko. Przypominam adres: Polanica-Zdrój, ul. Stefana Żeromskiego 24.

Maria Berny

f POGRZEB NA RATY

Co z tego, że Platforma upadnie? To niczego nie zmieni. W jej miejsce powstanie kolejne neoliberalne ugrupowanie, np. Polska 2050/60 itp. Będzie to samo, tylko opakowane nowymi frazesami.

Monika Papińska

✉ FAŁSZERZE HEJNAŁU

10 maja byłem na krakowskim Rynku Głównym. Bardzo się ucieszyłam, że będę mogła posłuchać hejnału jak za dawnych lat. Na Rynku pusto, cicho z powodu pandemii. Hejnał niesie się daleko w tej ciszy. Niestety, ani razu nie był czysto zagrany. Tak niemożliwie jest fałszowany, że chyba niedługo go nie rozpoznamy. Na przykład zakończenie nie jest czysto urwane, jak nakazuje legenda, tylko słychać, jakby hejnalista, konając, jeszcze rozpaczliwie dmuchał w trąbkę. Byłoby dobrze, gdyby prezydent Jacek Majchrowski i jego współpracownicy czasem posłuchali, co się dzieje z hejnałem, i póki czas, podjęli jakieś skuteczne środki zaradcze, żebyśmy się nie wstydzieli, kiedy wrócą do Krakowa turyści.

Elżbieta Kwiatkowska

ZDJĘCIE TYGODNIA

Palestyńczycy wracają do swoich domów zniszczonych przez izraelski ostrzał. Zawieszenie broni między Izraelem a Hamasem nastąpiło po 11 dniach walk. Bajt Hanun, Strefa Gazy, 21 maja.

PYTANIE TYGODNIA

Czy Polacy zapomną o niedotrzymanych obietnicach PiS?

PIOTR CYKOWSKI,
Akcja Demokracja

Powodów do dobrej pamięci mieszkańców i mieszkańców Polski jest wiele, zaczynając od tragedii, jaką było niespełnienie zapowiedzi wzmocnienia systemu ochrony zdrowia, czego efektem była m.in. ogromna liczba zgonów na COVID-19. Śmierć bliskich osób na pewno w wielu rodzinach zostanie zapamiętana na długo, tak jak nie wybaczą władzy pielęgniarki i położnej, od których ta konsekwentnie się odwraca. Rząd PiS może wręcz przejść do historii jako ten, który upadł przez zaniechania związane z ochroną zdrowia. Polki i Polacy mają też cały czas w pamięci choćby niezrealizowany postulat przyspieszenia i polepszenia jakości obsługi w sądach, tym bardziej że w efekcie tzw. reformy sprawiedliwości postępowania jeszcze bardziej się wydłużyły. Jednak niezależnie od tego, kto będzie u władzy, Akcja Demokracja będzie pilnowała, by politycy składali konkretne deklaracje, a następnie naciskała na ich realizację.

KATARZYNA DUDA,
ekspertka OPZZ, członkini partii Razem

Polacy nie wybaczą PiS niedotrzymania obietnicy wprowadzenia emerytur stażowych. Złożył ją Andrzej Duda, ubiegając się o fotel prezydenta w 2015 r., co uzgodnił ze swoją partią. To rozwiązanie przyniosłoby ulgę i wcześniejszy odpoczynek pracownikom z bardzo długim stażem pracy, którzy mogą nie dożyć ustawowego wieku emerytalnego. Prezydent ze swoją formacją ma dług wobec kilkuset tysięcy spracowanych ludzi, którzy mu zaufali i oddali na niego głos. PiS podkreśla, że słowność i prospołeczność odróżniają je od PO, lecz niedotrzymanie tej obietnicy świadczy o tym, że wcale tak nie jest.

WIESŁAW GAŁĄZKA,
dziennikarz, Dolnośląska Szkoła Wyższa

Obawiam się, że poziom świadomości obywatelskiej jest tak niski, że wyborcy przypomną sobie o niespełnionych obietnicach, dopiero gdy nastąpi poważny kryzys – a i te-

go wcale nie jestem pewien. Na razie niezwykle sprawna propaganda PiS oraz postępująca degradacja edukacji, w tym celowa rezygnacja z edukacji obywatelskiej, powodują, że większość ludzi patrzy na osobiste korzyści z polityki rządu, nie widząc, ile tracą. Żaden poprzedni rząd nie budował świadomości obywatelskiej, a PiS to wykorzystywało i nauczyło społeczeństwo postrzegać rzeczywistość w określony sposób.

Czytelnicy PRZEGLĄDU

GRZEGORZ P. CHOŁOPIAK

80% Polaków chce słuchać obietnic, nawet jeśli już w trakcie słuchania okazują się bez pokrycia. O niespełnionych zapominają na drugi dzień.

MARIA ŁAKOMY

Zapomną, bo lewica nie przypomina.

Not. Michał Sobczyk